

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3765 від 01.07.2020
Народні депутати України
І. Фріс та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про підстави та коло осіб, до яких застосовується амністія у 2020 році»

Метою прийняття законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до проекту, є зменшення кількості осіб, які утримуються в місцях позбавлення волі, та, як наслідок, заощадження бюджетних коштів, що витрачаються на утримання засуджених, і забезпечення належних умов відбування покарання для осіб, які продовжуватимуть там знаходитися.

Для досягнення зазначеної мети у законопроекті пропонується оголосити амністію та поширити її дію, насамперед, на ті категорії засуджених, які є найбільш незахищеними та вразливими соціально: неповнолітніх та жінок, а також чоловіків, які мають дітей віком до 18 років або дітей з інвалідністю; осіб з інвалідністю першої, другої та третьої груп, хворих на туберкульоз, онкологічні захворювання; осіб, що досягли пенсійного віку; учасників бойових дій; осіб, які захищали суверенітет та територіальну цілісність України, брали безпосередню участь в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, та ін.

За результатами розгляду поданого законопроекту Головне управління в цілому підтримує основну мету законопроекту. Разом із тим, вважаємо за необхідне висловити наступні зауваження та пропозиції до його положень.

1. Зі змісту ст. 2 проекту не можна чітко відповісти на запитання, до якої складової частини речення слід віднести словосполучення «... (крім діянь, передбачених ч. ч. 2, 3 і 4 ст. 408, ст. 410, ч. ч. 2, 3 і 4 ст. 411 Кримінального кодексу України)...». З буквального тлумачення даної юридичної конструкції складається враження, що відповідне виключення стосується категорії

особливо тяжких злочинів проти життя та здоров'я особи. Втім діяння, передбачені ч. ч. 2, 3 і 4 ст. 408, ст. 410, ч. ч. 2, 3 і 4 ст. 411 Кримінального кодексу України (далі – КК), розміщені у Розділі XIX «Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)» Особливої частини КК, переважна більшість яких не є особливо тяжкими злочинами та які не пов'язані зі спричиненням шкоди здоров'ю або життю потерпілої особи.

2. Звертаємо увагу на те, що у зв'язку із набранням чинності 1 липня 2020 року Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018 № 2617-VIII та набранням чинності 3 липня 2020 року Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень»» від 17.06.2020 № 720-IX приписи КК та Закону України «Про застосування амністії в Україні» зазнали суттєвих змін, що не враховано у поданому проекті.

Так, наприклад, відповідно до ст. 1 проекту звільненню від відбування покарання у виді позбавлення волі на певний строк та від інших покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, підлягає відповідна категорія осіб, визнаних винними у вчиненні *умисного злочину, який не є тяжким або особливо тяжким відповідно до ст. 12 КК*; осіб, визнаних винними у вчиненні *необережного злочину, який не є особливо тяжким відповідно до ст. 12 КК*, а також осіб, кримінальні провадження стосовно яких за зазначеними злочинами розглянуті судами, але вироки стосовно них не набрали законної сили. А, отже, у разі прийняття проекту не підлягатимуть звільненню від вищезазначених покарань зазначені у ст. 1 проекту особи, які визнані винними у вчиненні кримінального проступку (див. ст. 12 КК). Проте відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону України «Про застосування амністії в Україні» амністією є повне або часткове звільнення від відбування покарання осіб, визнаних винними у вчиненні *кримінального правопорушення*, або кримінальні справи стосовно яких розглянуті судами, але вироки стосовно цих осіб не набрали законної сили.

Враховуючи, що дія закону про амністію поширюється на *кримінальні правопорушення* (тобто, і на кримінальні проступки, і на злочини), вчинені до дня набрання ним чинності включно, і не поширюється на триваючі або продовжувані кримінальні правопорушення, якщо вони закінчені, припинені або перервані після набрання законом про амністію чинності (ч. 1 ст. 5 Закону України «Про застосування амністії в Україні»), значна кількість запропонованих у проекті приписів потребує коригування.

3. У п. «д» ст. 9 проекту йдеться про створення злочинної організації (ст. 255 КК). Однак назва вказаного складу кримінального правопорушення має бути змінена у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою» від 04.06.2020 № 671-ІХ. Зокрема, наразі ст. 255 КК має назву «Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній». Окрім того, вказаним Законом КК був доповнений ст. ст. 255-1 «Встановлення або поширення злочинного впливу», 255-2 «Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці)», 255-3 «Звернення за застосуванням злочинного впливу», що віднесені законодавцем до категорії тяжких та особливо тяжких злочинів. За таких умов, варто було б розглянути можливість включення перелічених складів злочинів до п. «д» ст. 9 проекту.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: В. Попович, Є. Корнієнко

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/184982 від 15.10.2020

235087